

Radni dan u životu veterinara Institut Ruđer Bošković

Ja sam Josipa Vlainić i odrasla sam u malom slavonskom mjestu okružena životinjama. Moja je teta imala pravo seosko gospodarstvo (malo za ondašnje prilike), s nekoliko krava, nekoliko konja koji su služili za rad, nekoliko desetaka svinja, brojnom peradi, jednim psom čuvarom i mnogo mačaka. Ljetne sam praznike provodila kod nje uživajući ne samo u lijepom druženju sa životinjama nego i u poslu. Zbog bolesti tih životinja sretala sam i veterinara.

Također, kod kuće sam imala mačku, a susjeda psa o kojemu smo često mi brinuli. Susjeda je bila liječnica. I liječila je te naše ljubimce kada je trebalo, jer veterinari su bili za krave i svinje – ljubimci nisu bili životinje.

I tako sam već prije prvog razreda odlučila da ću postati veterinarka. Pomislila sam: „liječit ću ljubimce jer njih nitko ne liječi, a liječit ću i konje i krave jer ih volim. Veterinaru je baš super jer ide kod svih životinja u selu“. Rečeno – učinjeno (uz brojna odgovaranja mog oca – „liječiti možeš i ako si liječnica“, „ženi nije mjesto među stokom“ i sl.) – postala sam veterinarka studirajući uglavnom u Zagrebu i malo u Ljubljani.

Studirati sam počela 1996. godine. Oduševljena. Tako da mi ni prva godina s kemijom, fizikom i ostalim nije bila problem. Godina prošla, pa još jedna, i stigla sam do prave veterine, ili mi se činilo da je tomu tako pa sam radila svugdje gdje su me htjeli – volontirala sam na Klinici za unutarnje bolesti Veterinarskoga fakulteta (gotovo dvije godine), privatnim ambulantama (hvala, Bruno Ljolje, dr. med. vet. i *Buba*), a malo sam i čistila jednu školu, pa neke ured... sve radi fakultetskog obrazovanja.

Život studenta koji je sam, bez roditelja, meni je bio stvarno lijep. Prvu sam godinu bila na Savi (Studentski dom *Stjepan Radić*), a poslije sam bila smještena u studentskim domovima *Laščina* i *Cvjetno naselje*. Brzo postaneš samostalan ne samo u odlučivanju nego i u brizi za sebe. Nitko te ne pita jesi li gladan, nego moraš u menzu; nema čiste posteljine dok je ne

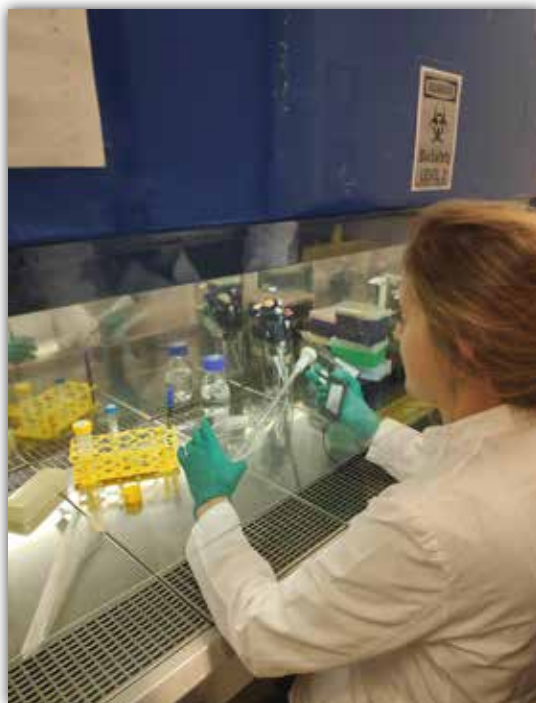
Slika 1. Moj uobičajeni radni dan u laboratoriju

promijeniti. Takve situacije izgrade osobu. Biti u studentskom domu bilo je kao lutrija u kojoj osim krova nad glavom dobiješ i brojne prijatelje – i to je meni bio jedan od poticaja da u domu i ostanem sve godine.

Na fakultetu sam bila redovita na predavanjima. Mislila sam da će se dogoditi neko čudo ako izostanem. Neka od njih su bila korisna, a druga bi trebalo ukinuti jer nema smisla čitati s kartica starih deset i više godina u vrijeme kada sve brzo ide naprijed. Poslije sam čula da su se i godinama nakon što sam otišla s fakulteta moje bilješke s predavanja prodavale kao skripte.

Bila sam članica studentske udruge koja je u to vrijeme organizirala stručne obilaske (ljetovanja) za studente veterinarskih fakulteta cijelog svijeta. I tu je bilo lijepog druženja, zabave i razmjene iskustava. Tada sam odlučila vidjeti kako je na drugim veterinarskim fakultetima te sam sa stipendijom slovenske Vlade, koja se

Slika 2. Rad u sterilnom kabinetu

tada nudila, otišla na tri mjeseca u Ljubljanu, na Kliniku za male životinje njihova fakulteta. I bilo je drugačije. Kao da je neki paralelni svemir postojao samo 200 km od zagrebačke klinike. Ipak, danas su te razlike znatno manje.

To me iskustvo još više učvrstilo u ideji da budem ne dobra, nego najbolja.

Ali... nakon nekoliko bezuspješnih pokušaja da ostanem dio fakulteta, počela sam raditi u klinici Zoe (hvala, Zoja Bačetić, dr. med. vet. i Vatroslav Kovač na povjerenju). Ubrzo se zapošljam na radnom mjestu asistenta u Laboratoriju za neurofarmakologiju Instituta *Ruder Bošković* te me kroz moje prve znanstvene dane vodi dr. sc. Danka Peričić kojoj sam neizmjereno zahvalna na ukazanoj prilici – vjerujem da sam opravdala povjerenje (hvala kolegicama Maji Jazvinščak Jembrek i Dubravki Švob Štrac koje su mi pokazale da znanost nije bauk). Pod njezinim sam ravnanjem početkom 2009. doktorirala.

Trenutačno radim u Laboratoriju za naprednu genomiku (dr. sc. Oliveru Vugreku hvala na pozivu) kao znanstvena suradnica. Laboratorij je fokusiran na istraživanje nedostatka S-adenozilhomocistein hidrolaze (SAHH). Taj je poremećaj uzrokovan mutacijama u genu SAHH čime je smanjena aktivnost proteina. S obzirom na to da SAHH ima ključnu ulogu u pravilnom zbiva-

nju ciklusa aminokiseline metionina u stanici, njegov nedostatak uzrokuje težak metabolički poremećaj. Radimo sa staničnim modelima, ali i životinjama. Radni je dan uvijek zanimljiv – osim laboratorijskog dijela posla velik dio dana provedem čitajući znanstvene radove, proučavajući nove pristupe i metode.

Hobistički se bavim mikrobiološkim istraživanjima, odnosno testiranjem antimikrobnog potencijala različitih spojeva i supstancija i tako surađujem s kolegicama doc. dr. sc. Jelenom Šuran i prof. dr. sc. Ivanom Tlak Gajger, te s kolegama s Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta, prof. dr. sc. Brankom Zorc i izv. prof. dr. sc. Ivanom Kosalecom. Taj mi je dio posla jako drag s obzirom na to da čini odmak od uobičajenoga.

Slijedom tog odmaka, a potaknuti suprugovim razmišljanjima (mag. med. teh. i trener Svjetske zdravstvene organizacije, koji je godinama radio u tvrtki Ecolab koja se bavi programskim rješenjima bolničke higijene i dezinfekcije), pokrenuli smo tvrtku Institut za higijenu koja radi prije svega sa zdravstvenim ustanovama radi unapređenja sustava higijene i prevencije bolničkih infekcija, ali i u svim segmentima gdje su visoki zahtjevi za čistoću.

Nekako uz sve to uspijevam i svaki dan troje djece poslati u školu, pomoći u pisanju zadaća, otići koji put u kino ili družiti se s prijateljima. Kako – nekako!

Studij veterine meni je bio lijep, ispunjen (u novije vrijeme studentima može biti kvalitetnije zbog dostupnosti informacija, ispunjenije, lakše je steći iskustva u drugim ustanovama), ali da ponovno biram studij, ne znam bih li izabrala veterinu. Najviše zbog previranja unutar struke, teškog zapošljavanja, potplaćenosti, ali i zato što struku nitko ne štiti (primjerice u inspektoratu na zaštiti zdravlja rade agronomi, i to nitko nije spriječio, Komora se nije pobunila). Svakako je važno odrediti što želiš i fokusirano raditi na tome, steći sva moguća znanja u određenom segmentu i tako postati konkurentan na tržištu rada.

dr. sc. Josipa Vlanić, dr. med. vet.